

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 5, No 1 (1954)

ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ

P. MOLLARET, L. SALOMON, L. SALOMON (Mme)

doi: [10.12681/jhvms.17576](https://doi.org/10.12681/jhvms.17576)

Copyright © 2018, P.MOLLARET L.SALOMON L.SALOMON (Mme)

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

MOLLARET, P., SALOMON, L., & SALOMON (Mme), L. (1954). ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 5(1), 541–546. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17576>

**ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ**

Ὁ διαπρεπὴς Καθηγητὴς P. Mollaret τῶν λοιμωδῶν νόσων εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων καὶ τὸ ζεῦγος τῶν ἐκλεκτῶν συναδέλφων L. Salomon καὶ Mme L. Salomon τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργαστηρίου Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort κατόπιν ἐμπεριστατωμένων καὶ ἀξιολόγων ἐρευνῶν ἀνεκοίνωσαν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας ^{1, 2} καὶ τὴν Ἱατρικὴν Ἐταιρείαν τῶν Νοσοκομείων τῶν Παρισίων ³ τὰ πορίσματα ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφερούσης μελέτης των ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι θέματος, ἀναγομένου τόσον εἰς τὴν Ἱατρικὴν ὅσον καὶ τὴν Κτηνιατρικὴν Παθολογίαν. Τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐργασιῶν των καὶ τὰ σχετικὰ συμπεράσματα δημοσιεύονται in extenso εἰς τὴν Presse Medicale ⁴.

Κατόπιν παρακλήσεώς μας εἰ ὡς ἄνω ἐρευνηταὶ ἀπεδέχθησαν ἐκθύμως νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν εἰς τὸ Δελτίον μας σύντομον περίληψιν τῆς πρωτοτύπου ταύτης ἐργασίας των καὶ δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νὰ ἀπευθύνωμεν εἰς αὐτοὺς τὰς θερμότηρας τῶν εὐχαριστιῶν μας.

* *

Αἱ διάφοροι στοματίτιδες τῶν Βοοειδῶν ὀφείλονται ὡς γνωστὸν εἰς ἐμμόρφους μικροοργανισμοίς, εἰς μύκητας ἢ εἰς διηθητοὺς ἰούς. Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐταυτοποιήθησαν μέχρι σήμερον δύο ἴδιαι νοσολογικαὶ ὀντότητες: ὁ Ἀφθώδης Πυρετός καὶ ἡ Φλυκταινώδης στοματίτις, αἵτινες ὁμως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μὲ τὴν ὑπὸ μελέτην *ψευδοαφθώδη στοματίτιδα*. Ἀντιθέτως ἡ τελευταία αὕτη παρουσιάζει πολλὰς ἀναλογίας πρὸς τὴν συνώνυμον στοματίτιδα τοῦ Hutyra καὶ Mareck, ἀγνώστου μέχρι σήμερον αἰτιολογίας καὶ εἶναι δυνατόν νὰ συσχετισθῇ ἐπίσης μὲ τὴν ψευδοστοματίτιδα τῶν βοοειδῶν (*stomatitis papulosa bovis specifica*) τὴν περιγραφάσαν κατὰ τὸ 1906 ὑπὸ τῶν Ostertag καὶ Bugge καὶ ἣτις ἀπεδόθη μὲν αἰτιολογικῶς εἰς διηθητὸν ἰὸν πλὴν δὲν κατέστη δυνατὴ ἢ ἐπιβεβαιώσις τοῦ ταυτοσήμεου τοῦ ἰοῦ τῶν δύο τούτων λοιμώξεων. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν νόσον τοῦ Armagh (στοματίτις μελετηθεῖσα ἐν Ἱρλαν-

δίᾳ ὑπὸ τῶν Prentice, Norris καὶ Mettam 1913) ὡς καὶ τὴν ἐξανθηματικὴν στοματίτιδα τῶν Mason καὶ Neitz τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς (1940).

Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν οἱ συγγραφεῖς ἐμελέτησαν μίαν ἡπίαν μορφήν στοματίτιδος τῶν βοοειδῶν ἐπιπολάζουσαν εἰς τὴν Δυτ. Γαλλίαν, μεγάλης μεταδοτικότητος. (Ἐκ τῶν 180 μόσχων ἡλικίας μέχρι 2 ἐτῶν τῆς περιοχῆς ταύτης, οἱ 140 προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης, ἣτις χαρακτηρίζεται κατὰ γενικὸν κανόνα ὑπὸ ἀλλοιώσεων τῆς στοματικῆς κοιλότητος καὶ τοῦ ἀκρορρινίου, ἄνευ ὅμως παρεμφερῶν ἐντοπίσεων εἰς τὰ ἄκρα καὶ τοὺς μαστούς.

Ἡ περίοδος τῆς ἐπιπόσεως τῆς ὑπὸ τὰς συνήθεις συνθήκας φυσικῆς μόλυνσεως δὲν ἔχει ἐπακριβῶς καθορισθεῖ. Μία παροδικὴ θερμοκὴ ὑψωσις (πλέον τῶν 40°) διαρκείας μόλις 24 ὥρῶν χαρακτηρίζει τὴν ἀρχικὴν εἰσβολήν, ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν ἀσθενῶν ἐλάχιστα ἐπηρεάζεται, ἡ δὲ ὄρεξις διατηρεῖται ἀμετάβλητος.

Ἡ κυρίως συμπτωματολογικὴ εἰκὼν συνίσταται εἰς τὴν ἐμφάνισιν ἐξανθηματικῶν ἀλλοιώσεων αἵτινες κατὰ κανόνα ἐδρεύουσιν ἐπὶ τῶν οὐλῶν καὶ τῶν χειλέων, δυνάμεναι νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκρορρινίου καὶ τῆς ὑπερώας, σπανιότερον δὲ ἐπὶ τῆς γλώσσης. Ἡ ἔναρξις τῶν σημειοῦται διὰ λευκῶν κηλίδων (φυσαλλίδων) κυκλικῶν μεγέθους φακῆς περιβαλλομένων ὑπὸ ζώνης χρώματος ζωηροῦς ἐρυθροῦ. Αὗται εἶναι στεροῶς προσκεκολλημέναι ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων ἰστών, καὶ δὲν ἀποσπῶνται εἰμὴ μόνον δι' ἀποξέσεως. Ἐπακολουθητικῶς αἱ φυσαλλίδες αὗται αὐξάνουν κατ' ἔκτασιν καὶ προσλαμβάνουσι χροιάν φαιοκιτρίνην ὀφειλομένην εἰς τὴν ἀπόπτωσιν τοῦ ἐπιθηλίου.

Ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις τῶν ἀλλοιώσεων τούτων ποικίλλει. Οὕτω, δὲ μὲν παρατηρεῖται προοδευτικὴ ἐπούλωσις ἐντὸς 3 - 4 ἑβδομάδων ὁπότε σμικρύνονται εἰς ἔκτασιν καταλείπουσαι κηλῖδα σκοτεινοῦ χρώματος βραδέως ἐξαφανιζομένην, ὅτε δὲ λόγφ δευτερογενῶν ἐπιμολύνσεων, αἱ φυσαλλίδες ἐξελκοῦνται καὶ ἐπικαλύπτονται ἐνίοτε ὑπὸ ψευδομεμβρανῶν μὲ ἔντονον δυσσομίαν. Ἡ ἐπούλωσις συντελεῖται βραδύτατα ἐντὸς 1 - 2 μηνῶν, δὲν καταλείπονται ὅμως ἴχνη προϋπάρξεως τῶν ἀλλοιώσεων τούτων.

Ἡ ιστολογικὴ ἐξέτασις κατέδειξεν ὅτι πρόκειται περὶ ἐνδοδεσμικῶν φυσαλλίδων αἵτινες σχηματίζονται δι' ἐκφυλίσεως συνισταμένης εἰς διόγκωσιν τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων (Degenerescence ballonisante épitheliale).

Πειραματικὴ ἀναπαραγωγή. Ὁ ἐνοφθαλμισμὸς παθολογικοῦ ὕλικοῦ συνισταμένου εἴτε εἰς λειοτριβήματα τῶν εἰδικῶν ἀλλοιώσεων εἴτε εἰς ὄρον αἵματος ἐκ νοσοῦντων ζώων, ἔστω καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κλασσικῶν ἀντιβιοτικῶν ἐπέτρεψε τὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς νόσου δι' ἐνδοδεσμικῆς ὁδοῦ εἰς

τὸν κόνικλον καὶ τὸν ἰνδόχοιρον. Τὸ πρόβατον θεωρεῖται ἐλάχιστα ἐπιδεκτικὸν μολύνσεως, τὰ δὲ μόνοπλα οὐδὲλως.

Καλλιέργειαι εἰς ἐμβρυοφόρα ὡά. Αὗται ἐπετεύχθησαν εὐχερῶς εἰς γόνιμα ὡὰ ὀρνίθων καὶ χηνῶν δι' ἑναποθέσεως μικρῶν ποσοτήτων τοῦ ἐπι τοῦ χοριοαλλαντοειδοῦς χιτῶνος, μὲ μικρὸν ποσοστὸν θνησιμότητος τῶν ἐμβρύων καὶ μὲ σχηματισμὸν εἰδικῶν χαρακτηριστικῶν ἀλλοιώσεων ἐπὶ τῆς μεμβράνης ταύτης, περιγραφομένων λεπτομερῶς ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν. Ὁ οὕτω καλλιεργηθεὶς ἰὸς ἐνιέμενος ἐνδοθερμικῶς εἰς τὴν στοματικὴν κοιλότητα τοῦ μόσχου καὶ τοῦ κόνικλου, ἀπεδείχθη λοιμογόνος μετὰ περίοδον ἐπωάσεως 22 ἡμερῶν. Ἡ ἐνδοπεριτοναϊκὴ ὁδὸς προεκάλεσεν εἰς ἀρτιγεννήτους (24 ὥρῶν ἡλικίας) μῦς καὶ ἐπίμυα, παραλύσεις μεταξὺ τῆς 2ας καὶ τῆς 4ης ἡμέρας.

Βιολογικαὶ ἀντιδράσεις. Ἀντιγόνον παρασκευασθὲν ἐξ τοῦ καλλιεργηθέντος εἰς ἐμβρυοφόρα ὡά, ἔδωσε θετικὴν κατὰ Wasserman ἀντίδρασιν παρουσίᾳ ὄρου ἀναρρωνύοντων.

Διαφορικὴ διάγνωσις. Αὕτη ἀφορᾷ κυρίως τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν καὶ τὴν Φλυκταινώδη στοματίτιδα τοῦ Cotton.

Εἰς τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν εἰδικαὶ ἀλλοιώσεις ἀνευρίσκονται εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς στοματικῆς κοιλότητος, τοὺς ῥώθονα, τοὺς μαστοὺς καὶ τὰ μεσοδακτύλια διαστήματα ὑπὸ μορφὴν φλυκταινῶν πλήρων λύμφης καὶ εὐχερέστατα ἀποσπωμένων ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἰστών. Ἐξ ἄλλου εἰς τὰ ἐπιδεκτικὰ μολύνσεω; κατοικίδια ζῶα περιλαμβάνονται καὶ τὰ αἰγοπρόβατα ὡς καὶ οἱ χοῖροι. Τέλος ἡ μέθοδος τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος ἀποτελεῖ κατὰ τὰ μέχρι σήμερον παραδεδεγμένα ἀσφαλῆ τρόπον ταυτοποιήσεως τῶν διαφόρων τύπων τοῦ Ἀφθώδους ἰοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν Φλυκταινώδη στοματίτιδα, αὕτη μεταδίδεται ὡς γνωστὸν πειραματικῶς εἰς τὰ βοοειδῆ καὶ τὰ μόνοπλα, παραλλήλως δὲ δὲν διεπιστώθη ἡ ὕπαρξις διασταυρουμένης ἀνοσίας μεταξὺ τῶν δύο ἰῶν.

* *

Οἱ συγγραφεῖς ἀναφερόμενοι εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς νόσου ταύτης εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ μορφὴν λευκοκυτταρικῆς μηνιγγίτιδος περιγράφουσι 4 περιστατικὰ ἐπὶ ἀτόμων ἅτινα ἠσχολοῦντο μὲ τὴν μελέτην τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος εἰς τὸ Ἐργαστήριον Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort. Παραθέτομεν ἐν συντομίᾳ τὰς κλινικὰς τῶν παρατηρήσεις καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐξαχθέντα συμπεράσματα.

Κατόπιν περιόδου ἐπωάσεως 7 περιπυ ἡμερῶν (προσδιορισθείσης εἰς ἐν τῶν 4 περιστατικῶν) ἐσημειούτο ἀπότομος θερμικὴ ὕψωσις ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ γενικῆς τινος λοιμώξεως, ἄνευ ὅμως οὐδεμιᾶς σπλαχνικῆς ἐντοπίσεως διαρκείας μιᾶς περιπυ ἑβδομάδος. Εἶτα ἐπηκολούθησεν ἀνά-

παντα δλίγων ἡμερῶν τὴν ὁποίαν διεδέχθη ἔν τρίτον στάδιον χαρακτηρίζον τὴν ὀξεῖαν μνηγγίτιδα, μὲ νέαν εἰσβολὴν ὑψηλοῦ πυρετοῦ καὶ ἄλλα γενικὰ συμπτώματα κυτταρολογικῆς μορφῆς (καθαρὰ λευκοκυττάρωσις) ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ. Ὡσαύτως διεπιστώθησαν ὑπερτροφίαι τῶν γαγγλίων καὶ τῆς σπληνός ὡς καὶ λευκοπενία καὶ λευκοκυττάρωσις ἀπὸ αἱματολογικῆς πλευρᾶς.

Οἱ ἐρευνηταὶ ὑποσημειοῦσι τὴν πιθανὴν ὑπαρξιν ἀβληχρῶν ἀλλοιώσεων τοῦ ἐπιθηλίου τῆς στοματικῆς κοιλότητος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης πυρετικῆς εἰσβολῆς, αἵτινες ὁμως δὲν ἐξειλίχθησαν περαιτέρω οὔτε εἰς φλυκταΐνας οὔτε εἰς ἐξελκώσεις.

Ἡ αἰτιολογία τῆς μνηγγίτιδος ταύτης ἐπεβεβαιώθη διὰ σειρᾶς ἐρευνῶν καὶ ἐπιδημιολογικῶν δεδομένων ἅτινα συνίσταντο α) Εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς ἀπετέλουν τὸ προσωπικὸν τὸ ἀσχολούμενον εἰς τὴν μελέτην τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος τῶν βοοειδῶν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ἐργαστήριον Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort, ἐξ οὗ καὶ ἡ μόλυνσις· β) Εἰς τὴν διὰ τῆς κλινικῆς ἐπισκοπήσεως, καλλιεργείων, ἐνοφθαλμισμῶν καὶ ὀροδιαγνώσεων, ἀποκλεισμὸν τῶν λυμφοκυτταρικῶν μνηγγίτιδων τῶν ὀφειλομένων εἰς βακτηρίδια, λεπτοσπείρας ἢ ἄλλους διηθητοὺς λύους· γ) Εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ τοῦ ἐκ διηθήματος ἔροῦ τῶν ἀσθενῶν καὶ τὴν πειραματικὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος εἰς τὸν τὸν κόνικλον καὶ τὸν ἰνδόχοιρον· δ) Εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἰδίας προσλεύσεως τοῦ ἐντὸς ἐμβρυοφόρων ὠῶν ὄρνιθος καὶ τὴν πρόκλησιν παραλύσεων ἐπὶ ἀρτριγεννήτων μυῶν καὶ ἐπίμυων δι' ἐνδοπεριτοναϊκῆς ὁδοῦ· καὶ ε) Εἰς τὴν ἐπιβεβαίωσιν τοῦ ταυτοσήμου τοῦ τοῦ διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος.

Συμπεράσματα. Οἱ συγγραφεῖς ἀποφαίνονται συμπερασματικῶς ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ περαιτέρω ἐρευνα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, καθότι ἡ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ μόλυνσις δὲν ἀποκλείει τὴν τοιαύτην τῶν ἐρχομένων εἰς ἐπαφὴν μετὰ νοσοῦντων ζώων, (Κτηνίατροι, Κτηνοτρόφοι, ἄλμεκται κλπ.). Ἦδη σημειοῦσι καὶ 3 ἄλλα πιθανὰ περιστατικὰ μνηγγίτιδος μετὰξὺ Κτηνοτρόφων κατόπιν δηγμάτων ἢ ἐκ λύσεως τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος, καὶ φρονοῦσιν ὅτι ἡ νόσος αὕτη πρέπει νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν πίνακα τῶν Ἐπαγγελματικῶν τοιούτων.

Ὡσαύτως ὡς λογικὸν ἐπακόλουθον δὲν ἀποκλείουσι τὴν δυνατότητα ἐμμέσου μόλυνσεως διὰ τοῦ γάλακτος, τοῦ βουτύρου, ὡς καὶ τοῦ τοῦ τῆς Δαμαλίτιδος ὅστις ὡς γνωστὸν συντηρεῖται ἐπὶ μωσχίδων, ὁπότε καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ δοθῇ ἐξήγησις εἰς τὰ μέχρι σήμερον ἄνευ τοιαύτης περιστατικὰ μνηγγιοεγκεφαλιτίδων τοῦ ἀνθρώπου κατόπιν δαμαλισμοῦ.

N. Δ. T.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: Une nouvelle meningite humaine due à l'ultra-virus de la Stomatite Pseudo-aphteuse épizootique des Bovidés. C. R. Acad. Sciences 1953, 236, p.p. 2555-2557.
- 2) Salomon L., Salomon Mme L.: L'isolement de l'ultra-virus responsable de la Stomatite pseudo-aphteuse épizootique des Bovidés. Ibidem 1653, 237, p. p. 112-114.
- 3) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: Une méningite humaine d'origine bovine (stomatite pseudo-aphteuse épizootique) et son ultra virus. Bull. Méd. Soc. Méd. Hôp. Paris, 1953, 69, No 28-29 p p. 821-828.
- 4) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: La découverte d'une nouvelle méningite d'origine Vétérinaire (Stomatite pseudo-aphteuse des Bovidés). La maladie Humaine. (La Presse Médicale No 79, 9 Décembre 1953, p.p. 1615-1617). La Maladie Vétérinaire. (Ibidem No 82, 25 Decembre p.p. 1715 - 1718).

R É S U M É

La Stomatite Pseudo - aphteuse épizootique des Bovidés
et une nouvelle méningite humaine, dues ou même ultra - virus

Par

Mr le Prof. P. M o l l a r e t et les Drs Vétérinaires Mr L. S a l o m o n
et Mme L. S a l o m o n (Paris)

Les auteurs décrivent une maladie bénigne des bovins caractérisée par des lésions éruptives siégeant principalement sur le bourrelet et les lèvres et plus rarement sur le muffle et la langue, sans autres localisations aux pieds ou à la mamelle et sans aucun retentissement sur l'état général du malade. Ils la désignent du terme de «Stomatite pseudo-aphteuse épizootique». Ils reproduisent la maladie chez le lapin et le cobaye par injection intradermique du broyat des lésions spécifiques. En éliminant par centrifugation et filtration toute souillure bactérienne ils constatent que ces liquides restent encore virulents pour les animaux réceptifs. Il s'agit donc d'un ultra - virus. L'ensemencement des filtrats sur la membrane chorio - allantoïdienne des oeufs embryonnés de poule donne après une série de passages une culture de virus et des lésions assez caractéristiques sur la membrane. Ce virus cultivé s'avère pathogène pour les souris et les rats âgés de 24 h. par voie intraperitonéale, et l'on constate des paralysies des membres postérieurs au bout de 2 à 3 jours. Le mouton et

le cheval se montrent refractaires à une contamination expérimentale. Un antigène préparé à partir d'embryons de poule donne une déviation de complément positive vis-à-vis des serums de convalescents.

Se basant sur toutes ces données, les auteurs établissent un diagnostic différentiel entre cette nouvelle virose et la Fièvre Aphteuse d'une part, ainsi que la stomatite vésiculeuse de Cotton, d'autre part.

En outre, se rapportant à la contamination humaine les auteurs donnent le protocole détaillé de leurs observations cliniques et de leurs investigations d'ordre virologique, serologique, cytologique et hématologique, sur 4 malades, qui à la suite des manipulations du virus de la Stomatite pseudoaphteuse des bovidés au Laboratoire Central des Recherches Vétérinaires d'Alfort, ont contracté une méningite lymphocytaire, véritable virémie. A partir du serum virulent, les auteurs ont pu reproduire expérimentalement la stomatite pseudoaphteuse chez les animaux réceptifs comme dans le cas de la maladie animale. De l'ensemble de ces travaux originaux ressort le fait que ces deux maladies constituent deux nouvelles entités morbides à étiologie virale commune, qui méritent de faire l'objet de recherches systématiques. Les auteurs pensent qu'une contamination analogue a toute chance d'être retrouvée chez des Vétérinaires, des éleveurs etc., par la suite d'un contact direct avec le bétail et qu'il est logique de ne pas exclure la possibilité d'une transmission indirecte (par le lait, le beurre etc.). Enfin ils proposent de rechercher la contamination dans le domaine encore inexplicé des méningo-encéphalites post-vaccinales humaines, étant donné que la vaccine est entretenue sur les Bovidés.

(Nous tenons à exprimer aux savants Français, pionniers de la Science, nos plus vifs remerciements du fait qu'ils nous ont accordé si aimablement la permission de reproduire dans notre Bulletin un travail hautement intéressant la pathologie Humaine et Vétérinaire).

N. D. T.